

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 56832-2022

Medewerker	:	Bert Denekamp
Team	:	Beheer Openbare Ruimte
Datum	:	
Portefeuillehouder	:	Wethouder M. Blind

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Bijlage I – RIVUS Strategie water en uitvoeringsprogramma.</p>
<p>AFSTEMMING MET → Functionarissen riolering, klimaatadaptatie, financieel consultant en communicatie adviseur.</p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Strategie en uitvoeringsprogramma water RIVUS.</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. De RIVUS-strategie water vast te stellen als kompas voor de wateropgaven in de regio met leidende principes voor de aanpak.
2. Het RIVUS-uitvoeringsprogramma water met uit te voeren activiteiten en projecten vast te stellen.
3. Het resultaat van de besluitvorming voor 1 februari 2023 terug te koppelen aan RIVUS.

SAMENVATTING

In maart 2022 tekenden de partners, ondersteund door Vitens het Bestuursakkoord Water & Klimaatadaptatie 2022 -2027. Hierin zetten zij de RIVUS-samenwerking voort op het gebied van water en klimaat, waarmee de agenda van RIVUS verder is verbreed.

Het bestuursakkoord is uitgewerkt in twee sporen, namelijk klimaatadaptatie en water. Elk spoor heeft een eigen strategie en uitvoeringsprogramma. Het voorliggende voorstel betreft het uitvoeringsprogramma water.

Vaststelling in alle colleges van alle afzonderlijke bestuursorganen van de deelnemende partijen is nodig om de bestuurlijke en juridische legitimatie voor de regionale uitvoering te borgen en inhoudelijke continuïteit van deelname om tot de gewenste resultaten te komen, veilig te stellen.

INLEIDING

Sinds 2013 werken de gemeenten Dalfsen, Deventer, Kampen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Zwolle, Zwartewaterland, provincie Overijssel en Waterschap Drents Overijsselse Delta samen aan een duurzaam en doelmatig afvalwatersysteem. In maart 2022 tekenden de partners, ondersteund door Vitens het Bestuursakkoord Water & Klimaatadaptatie 2022 -2027 (zaaknummer 6866-2022) Hierin zetten zij de RIVUS-samenwerking voort op het gebied van water en klimaat, waarmee de agenda van RIVUS verder is verbreed.

Het bestuursakkoord is uitgewerkt in twee sporen, namelijk klimaatadaptatie en water. Elk spoor heeft een eigen strategie en uitvoeringsprogramma. Klimaatadaptatie en water hangen natuurlijk sterk met elkaar samen. Beide sporen kennen daarom een duidelijke samenhang.

De afgelopen maanden heeft het platform water een strategie en uitvoeringsprogramma water uitgewerkt. Voor de projecten die in 2023 worden uitgevoerd zal de projectmanager water samen met de beoogde projectleiders een plan van aanpak uitwerken dat in de regiegroep wordt besproken en vastgesteld.

BEOOGD RESULTAAT

Met de strategie en het uitvoeringsprogramma water stellen we de koers vast voor de regionale samenwerking op gebied van water. Afzonderlijk en gezamenlijk staan we aan de lat voor de realisatie van een klimaatbestendige en water robuuste woon-, werk- en leefomgeving in de RIVUS-werkregio in 2050. De opdracht daarbij is om door innovatie, slim samenwerken en over grenzen heen kijken de risico's door klimaatverandering te beperken en schade zoveel mogelijk te voorkomen.

We werken de komende jaren aan onderstaande maatschappelijke doelen, die aansluiten bij de actielijnen en thema's uit de RIVUS-visie 2030:

A. Gezondheid

Voorkomen van verspreiding van ziektes door (contact met) afvalwater voor mens en dier.

B. Kwalitatief goed water

Passend bij de gebruiksfunctie van het (grond)waterlichaam.

C. Toekomstbestendig watersysteem

Voorkomen van maatschappelijke ontwrichting en beperken van schade bij extreme weersomstandigheden (droogte en wateroverlast).

D. Energietransitie en circulair

Bijdrage aan een duurzame energievoorziening en circulaire economie.

De afspraken in het regionale bestuursakkoord staan in het teken van regionale samenwerking. Samenwerking om een waterbestendige en kwalitatief aantrekkelijke woon- en werkregio te kunnen realiseren en uitvoering aan te jagen, in samenhang met andere strategische opgaven en rekening houdend met grensoverschrijdend karakter.

Het realiseren van de doelen uit het bestuursakkoord leidt tot specifieke samenwerkingsdoelen voor het *Platform Water*.

A. Verminderen kwetsbaarheid (capaciteit, cybersecurity).

B. Verbeteren kwaliteit uitvoering.

C. Kennisontwikkeling (benutten kennis en capaciteit).

D. Kostenbesparing.

E. Benutten kansen digitalisering.

ARGUMENTEN

Ad 1. RIVUS Strategie water

Bij het formuleren van de strategie is zoveel mogelijk aangesloten bij de strategieën en beleidslijnen van de partners, inclusief de strategie van de (klimaat robuuste groei-) Regio Zwolle en de Clean Tech regio. De strategie is daarmee een kapstok voor de maatregelen vanuit RIVUS en sluit aan bij de maatregelen van de individuele partners.

Ad 2. RIVUS Uitvoeringsprogramma water

Het uitvoeringsprogramma bevat de acties en projecten die binnen de regio gezamenlijk worden opgepakt. Deze zijn onderverdeeld in:

- **Analyse & onderzoek:** De projecten in de categorie analyse en onderzoek zijn gericht op het benutten van elkaars ervaring, kennis en capaciteit. Op deze manier kunnen we het inzicht in de toestand en het functioneren van de afvalwaterketen en het watersysteem te vergroten.
- **Beleidsontwikkeling & afwegingskaders:** De beleidsvrijheid van gemeenten en waterschappen in het (stedelijk) waterbeheer zijn relatief groot en zullen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet verder toenemen. Het anticiperen op (ruimtelijke) ontwikkelingen/ initiatieven, het aanpassen aan klimaatverandering en het in stand houden van de afvalwaterketen en het watersysteem vragen om zorgvuldige keuzes en (navolgbare) afwegingen bij uitvoeren van de verschillende watertaken. De RIVUS-partners bereiden deze keuzes zoveel mogelijk gezamenlijk voor. Daarmee benutten wij elkaars ervaring, kennis en capaciteit en hoeft niet iedereen zelf het wiel uit te vinden.
- **Instrumenten:** In het verlengde van (gezamenlijke) beleidskeuzes en afwegingskaders ligt het ontwikkelen van gezamenlijke instrumenten om de gemaakte keuzes in de praktijk te kunnen toepassen. Ook hierbij bundelen de RIVUS-partners de krachten en benutten wij elkaars ervaring, kennis en capaciteit.

Over de benodigde capaciteit voor acties en projecten in het programma zijn in RIVUS-verband afspraken gemaakt. Het uitvoeringsprogramma richt zich op de periode 2022-2027.

Ad 3. Besluitvorming bij de RIVUS-partners

In het bestuurlijk overleg RIVUS van 12 oktober jl. is besloten de strategie en het uitvoeringsprogramma Water bij de individuele partners terug te leggen voor besluitvorming op bestuurlijk uitvoerend niveau (college van B&W, het Dagelijks Bestuur of GS) en RIVUS te berichten over de uitkomst voor 1 februari 2023.

Aandachtspunten

Vanuit onze organisatie gaan we in de volgende projecten participeren voor het uitvoeringsprogramma Water:

- Gezamenlijke datapost meetdata (team Geo-informatie)
- Branchestandaard (medewerker riolering en water)

Realisatie is mogelijk binnen de gemaakte afspraken over de capaciteit en inzet van middelen van RIVUS.

Aandachtspunten die bij de uitwerking van de strategie en het uitvoeringsprogramma naar voren zijn gekomen:

- De samenhang tussen het thema water en klimaatadaptatie is groot. Daarom is de scheiding tussen het platform Water en platform Klimaat (op de inhoud en in bemensing) niet altijd aan de orde en kunnen een aantal projecten samen worden opgepakt. De ambitie is om in het platform Water het thema water breed aan de orde te hebben. Het gaat dan om zowel de afvalwaterketen als het watersysteem (kwaliteit en kwantiteit) en in de toekomst wellicht drinkwater. Daarnaast gaat het om beleids- en beheeronderwerpen. Deze ambitie komt nog niet volledig tot uiting in de huidige samenstelling van het platform water. Zo ligt bijvoorbeeld het zwaartepunt bij de

vertegenwoordiging van het waterschap nog bij medewerkers voor de afvalwaterketen. Het idee is om in de te vormen projectteams nadrukkelijk de collega's van de leden van het platform te betrekken. Dat dus voor collega's die actief zijn in de beleidsvorming als in de beheerfase.

- Het thema data en informatie komt terug in verschillende prioritaire projecten. Het juiste inzicht in de toestand en het functioneren van het systeem is een belangrijke voorwaarde voor het nemen van de juiste beheer- en investeringsbeslissingen. Het onderwerp data en informatie is bovendien te omvangrijk voor de individuele partners om zelfstandig op te pakken. Daarom is het van groot belang om hier als RIVUS-partners prioriteit aan te blijven geven.
- De capaciteit in organisaties voor het uitvoeren van de watertaken staat onder druk. Iedereen heeft een volle agenda. Dat vormt een risico voor de uitvoering van de projecten in het uitvoeringsprogramma. Een van de instrumenten om de capaciteit en kwetsbaarheid in beeld te brengen, is de zogenaamde branchestandaard gemeentelijke watertaken (gericht op leren en ontwikkelen). Het project is onderdeel van het uitvoeringsprogramma, maar wordt nu eerder opgepakt in het samenwerkingspoot in 2023.

DRAAGVLAK

Communicatie

In een relatief korte periode is met externe ondersteuning de strategie en het uitvoeringsprogramma uitgewerkt. De leden van het platform Water kijken hier positief op terug. Hierin zijn we als gemeente vertegenwoordigd door onze medewerker Riolerings en water en onze medewerker klimaatadaptatie. De acties in RIVUS-verband passen in de acties die we uitvoering geven in uitvoeringsprogramma klimaat en in de uitvoering van projecten waarbij kijken naar afvalwater en waterbergingen. De werkwijze met een aantal bijeenkomsten met een inhoudelijke dialoog en externe ondersteuning (t.b.v. uitwerken en rapportage) heeft goed gewerkt. Ondanks de relatief korte doorlooptijd ligt er een goede en gedragen basis om de komende jaren op voort te bouwen. Over de vaststelling van de strategie en het uitvoeringsprogramma zal in RIVUS-verband worden gecommuniceerd.

Om binnen de organisatie van Olst-Wijhe het bestuursakkoord en de bijbehorende uitvoeringsprogramma's breder te betrekken wordt begin 2023 een lunchbijeenkomst georganiseerd opgevolgd door een aantal sessies per (sub)team die het meest betrokken zijn.

In afstemming met de communicatie adviseur geoordeeld dat het vooral een technisch stuk is met een relatief indirecte impact op individuele bewoners vanuit dat perspectief geen persbericht op voorhand nodig.

DUURZAAMHEID

Nvt

RISICO'S (financieel/juridisch)

Alle deelnemende gemeenten nemen d.m.v. een dergelijk voorstel dezelfde besluiten waardoor er bestuurlijke legitimiteit en juridische legitimiteit om de projecten in dit verband uit te voeren. Daarnaast vindt er via deze werkwijze ook verbinding plaats met de reguliere gemeentelijk P&C cyclus zodat ook de financiële afweging en controle op de ingebrachte middelen op een juiste wijze kan plaats vinden.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De kosten die verband houden met de acties en projecten in het uitvoeringsprogramma worden uit de RIVUS-begroting en de afspraken over inzet personele capaciteit gedekt.

De middelen zijn voor Olst-Wijhe opgenomen in de begroting bij besluitvorming over het nieuwe bestuursakkoord voor wat betreft klimaatadaptatie en voor wat betreft water in het vastgestelde GRP. Tevens worden in de uitvoering koppelingen gemaakt met projecten zodat ook via deze weg dekking geregeld wordt. De personele inzet is geregeld in de teamplannen.

AANPAK/UITVOERING

Het RIVUS Uitvoeringsprogramma water wordt uitgevoerd vanuit RIVUS, waar onze organisatie bestuurlijk en ambtelijk in deelneemt. Het ambtelijk Platform Water speelt daarin een belangrijke rol. Van hieruit worden de acties en projecten opgepakt en gecoördineerd. Terugkoppeling over de voortgang vindt plaats in de regiegroep en het bestuurlijk overleg van RIVUS.